

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор

«07» червня 2021 р.

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГЕОМОРФОЛОГІЯ ТА ПРИРОДОПІЗНАВАЛЬНИЙ ТУРИЗМ»

РЕДАКЦІЯ 2021

ВР КНУ імені Тараса Шевченка,
протокол № 16 від 07 червня 2021.

Рівень вищої освіти: перший

на здобуття освітнього ступеню: бакалавр
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

Розглянуто та затверджено
на засіданні Вченої ради
від «07» червня 2021 р.
протокол № 16

Введено в дію наказом ректора
від «17» червня 2021 за № 408-32

Київ 20__ р.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ЗОВНІШНІЮ АПРОБАЦІЮ

А. Рецензія Голови Державної служби по запасах корисних копалин України доктора геологічних, географічних та технічних наук, лауреат Державної премії України у галузі науки і техніки, Заслуженого діяча науки і техніки професора **РУДЬКА Георгія Ілліча**.

Б. Рецензія завідувача кафедри геодезії та картографії Національного університету біоресурсів та природокористування України, Заслуженого діяча науки і техніки України, професора **КОВАЛЬЧУКА Івана Платоновича**.

ВІДОМОСТІ ПРО СКЛАД РОБОЧОЇ ГРУПИ

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові керівника та членів проектної групи	Найменування посади (для сумісників - місце основної роботи, найменування посади)	Найменування закладу, який закінчив викладач (рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту)	Науковий ступінь, шифр і найменування наукової спеціальності, тема дисертації, вчене звання, за якою кафедрою (спеціальністю) присвоєно	Стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи	Інформація про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів)	Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Герасименко Наталія Петрівна, керівник проектної групи	Професор кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1975 р., спеціальність - фізична географія, кваліфікація - фізико-географ, викладач географії	Доктор географічних наук зі спеціальності 11.00.14 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Розвиток зональних ландшафтів четвертинного періоду на території України», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	45	Автор понад 350 наукових та навчально-методичних праць, з них 4 підручники, 12 монографії. Основними за напрямом є «Палеогеографія четвертинного періоду України (палеоландшафти)» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Четвертинні відклади України (лесово-грунтова формація)» (2017), «Просторово-часова кореляція палеогеографічних умов четвертинного періоду на території України (2010), «Проблеми охорони геологічної спадщини України» (1999 р). Участь у наукових конференціях: 1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 2. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р. 3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.	Університет м. Сарагоса (Іспанія). Сертифікат про участь у роботі проекту «Природні зміни минулого». Назва теми «Глобальні зміни у нашому спільному майбутньому: Перспективи палеонаук». Видано Організаційним Комітетом проекту PAGESv 10 травня 2017.

					<p>4. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р.</p> <p>5. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня, 2019 р.</p> <p>6. XX Конгрес Міжнародної Спілки дослідників четвертинного періоду ІНКВА, м. Дублін (Ірландія), 25-31 липня 2019 р.</p> <p>7. World Congress on Geology & Earth Science «Providing Innovative Research Methodologies for Geoscience», м. Лондон (Англія), 11-13 липня 2019 р.</p> <p>8. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>9. Central European Conference on Geomorphology and Quaternary Studies, м. Гіссен (Німеччина), 23-27 вересня 2018 р.</p> <p>10. Quaternary Stratigraphy in Karst and Cave Sediments, м. Постойна (Словенія), 11- вересня 2018 р.</p> <p>11. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018 р.</p> <p>12. PAGES: Central and Eastern Europe Paleoscience Symposium: from Local to Global, Cluj-Napoca (Romania), 23-24 May 2016 р.</p> <p>13. 5th Open Science Meeting PAGES 2017, Сарагоса (Іспанія), 9-13 травня 2017 р.</p> <p>14. Fourth Plenary Conference of IGCP 610 Project “From the Caspian to Mediterranean: Environmental Change and Human Response during the Quaternary”, м. Тбілісі (Грузія), 2-9 жовтня 2016 р.</p> <p>15. INQUA Section on European Stratigraphy</p>	
--	--	--	--	--	---	--

						workshop, м. Єреван (Вірменія), 3-10 September 2016 р. Проводить керівництво аспірантами та науковими роботами студентів. Є керівником 5 захищених кандидатських дисертацій.	
2.	Бортник Сергій Юрійович, член проектної групи	Завідувач кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету КНУ імені Тараса Шевченка	Київський державний університет імені Т.Г. Шевченка, 1984 р., спеціальність - географія, кваліфікація – географ-геоморфолог	Доктор географічних наук, зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Морфоструктури центрального типу території України: просторово-часовий аналіз», професор кафедри землезнавства та геоморфології.	36	Автор 230 наукових і навчально-методичних праць, з них 5 підручники, 3 монографії. Основними за напрямом є: «Геологічні та геоморфологічні пам'ятки України» (2020), «Четвертинна геологія» (2019), «Основи урбоекологічних досліджень (на прикладі території Києва)» (2016), «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоуюворюючих відкладів» (2014). Участь у наукових конференціях: 1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р. 2. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р. 3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р. 4. Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment, Київ (Україна), 12-15 листопада, 2019 р. 5. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżzia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня, 2019 р. 6. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.	Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжзя – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р. Університет Казимира Великого в Бидгощі (Польща). Сертифікат про участь у роботі проекту «Міжнародні водні шляхи – безпека та розвиток». Видано 17 червня 2018 р. Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.

					<p>7. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019.</p> <p>8. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>9. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій», Столові гори (Судети), Польща-Чехія 24-27 травня 2017 р.</p> <p>10. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів, керівник 7 захищених кандидатських та 1 докторської дисертацій.</p>		
11.	Погорільчук Наталія Михайлівна, член проєктної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1995 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер- геоморфолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Басейнова організація мезозой- кайнозойського морфолітогенез у північного та центрального Волино- Поділля», доцент кафедри землезнавства та	21	<p>Автор 70 наукових праць, з них 1 підручник, 8 навчально-методичних посібників, 1 монографія. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014 р.).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <p>1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р.</p> <p>2. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р.</p> <p>3. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>4. Міжнародна науково-практична конференція «Рельєф, клімат та поверхневі води як об'єкти природничо-географічних досліджень», м. Київ (Україна), 2 – 4 жовтня,</p>	Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково- практичного семінару з структурної геомор- фології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Понідзя – стан та перспективи дослід- жень». Видано 29 вересня 2019 р. Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017 р.

				геоморфології.		<p>2019 р.</p> <p>5. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżnia - stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>6. 18th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>7. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів (Україна), 26-28 квітня 2018.</p> <p>8. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів.</p>	
12.	Ковтонюк Ольга Володимирівна, член проєктної групи	Доцент кафедри землезнавства та геоморфології КНУ імені Тараса Шевченка	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 1997 р., спеціальність – геоморфологія і палеогеографія, кваліфікація – географ, інженер-геоморфолог, викладач	Кандидат географічних наук зі спеціальності 11.00.04 – геоморфологія та палеогеографія, тема дисертації: «Геоструктурний аналіз Кіровоградської морфоструктури центрального типу», доцент кафедри землезнавства та геоморфології.	20	<p>Автор 55 наукових праць, з них 1 підручник, 4 навчально-методичних посібники, 2 монографії. Основним за напрямом є «Методи польових географічних досліджень. Вивчення рельєфу та рельєфоутворюючих відкладів» (2014 р.), «Рахівський район: природа, населення, господарство» (2015).</p> <p>Участь у конференціях:</p> <p>1. XIV International Scientific Conference «Monitoring of Geological Processes and Ecological Condition of the Environment», Київ, (Україна), 10 – 13 листопада, 2020 р.</p> <p>2. Second EAGE Workshop on assessment of landslide hazards and impact on communities, Київ, (Україна), 8 – 11 вересня, 2020 р.</p> <p>3. IV Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика та досвід», Львів (Україна), 22-24 жовтня 2020 р.</p> <p>4. 19th International Conference on Geoinformatics - Theoretical and Applied</p>	Університет імені Яна Кохановського в Кельцах (Польща). Сертифікат про участь у роботі VII науково-практичного семінару з структурної геоморфології «Структурний рельєф Свентошикських гір і Поніжз – стан та перспективи досліджень». Видано 29 вересня 2019 р. Вроцлавський університет (Польща). Сертифікат про участь у роботі семінару «Розвиток рельєфу плитних комплексів». Видано 27 травня 2017

					<p>Aspects, Київ (Україна), 11 – 14 травня, 2020 р.</p> <p>5. VII Warsztaty Geomorfologii Strukturalnej «Rzeźba strukturalna gór Świętokrzyskich i Poniżnia – stan badań i perspektywy badawcze», м. Хенціни (Польща), 26 – 28 вересня 2019 р.</p> <p>6. First EAGE Workshop on Assessment of Landslide and Debris Flows Hazards in the Carpathians, м. Львів (Україна), 17 червня, 2019 р.</p> <p>7. 18th International Conference on Geoinformatics – Theoretical and Applied Aspects, Київ (Україна), 13 – 16 травня, 2019 р.</p> <p>8. III Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», Львів, 26-28 квітня 2018. II міжнародна конференція «Рельєф та клімат», м. Чернівці (Україна), 26-28 вересня 2018.</p> <p>9. VI семінар зі структурної геоморфології «Розвиток рельєфу плитних територій» Столові гори (Судети), Польща-Чехія, 24-27 травня 2017 р.</p> <p>10. II Міжнародна науково-практична конференція «Геотуризм: практика і досвід», м. Львів (Україна), 5 – 7 травня, 2016 р.</p> <p>Проводить керівництво науковими роботами студентів.</p>	р.
--	--	--	--	--	---	----

При розробці освітньої програми враховані вимоги:

Стандарту вищої освіти за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

1. ПРОФІЛЬ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

**«Геоморфологія та природопізнавальний туризм»
«Geomorphology and Environmental Tourism»
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки**

1 – Загальна інформація	
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: Бакалавр Спеціальність: 106 Географія Освітня програма: Геоморфологія та природопізнавальний туризм Bachelor 106 - Geography Geomorphology and Environmental Tourism
Мова(и) навчання і оцінювання	Українська Ukrainian
Обсяг освітньої програми	240 кредитів ЄКТС 4 академічні роки
Тип програми	Освітньо-професійна
Повна назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу, у якому здійснюється навчання	Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет Taras Shevchenko National University of Kyiv Geographical Faculty
Назва закладу вищої освіти, а також структурного підрозділу у якому здійснюється навчання	-
Офіційна назва освітньої програми, ступінь вищої освіти та назва кваліфікації ЗВО-партнера мовою оригіналу	-
Наявність акредитації	-
Цикл/рівень програми	6 рівень Національної рамки кваліфікацій України (НРК); 6 рівень Європейської рамки кваліфікацій для навчання впродовж життя (EQF LLL) Перший цикл Європейського простору вищої освіти (HPFQ ENEA)
Передумови	Повна загальна середня освіта
Форма навчання	Денна
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://geo.knu.ua

2 – Мета освітньої програми	
Мета програми (з врахуванням рівня кваліфікації)	Забезпечити здобуття глибоких теоретичних та практичних знань, умінь та навичок, що відносяться до галузі геоморфології та природопізнавального туризму із широким доступом до працевлаштування, надати фахівцям здатність розв'язувати складні задачі та прикладні проблеми, можливість приймати відповідні аналітичні та управлінські рішення у сфері геоморфології та природопізнавального туризму
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань / спеціальність / спеціалізація програми)	10 Природничі науки / 106 Географія
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна прикладна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта з геоморфології та природопізнавального туризму за спеціальністю 106 Географія. Ключові слова: геоморфологія, рельєф, природопізнавальний туризм.
Особливості програми	Проведення частини занять з професійно-орієнтованих дисциплін та виробничої практики передбачається на базі організацій та установ, що займаються проблемами розвитку галузі природопізнавального туризму, охорони довкілля, збереження пам'яток природи, проектування та інженерно-геоморфологічного вишукування, еколого-геоморфологічної оцінки, прогнозу розвитку несприятливих екзогенних процесів.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Робочі місця в екскурсійно-туристичних компаніях, у проектно-пошукових та науково-дослідних організаціях, виробничих та наукових установах Державної геологічної служби, установах та організаціях, що займаються питаннями надзвичайних ситуацій та екологічної безпеки, установах заповідної справи.
Подальше навчання	Мають право на здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти та можуть набувати додаткові кваліфікації в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне проблемно-орієнтоване навчання, яке проводиться у формі лекцій, семінарів, практичних занять, виконання курсових робіт, самостійної роботи на основі навчальних посібників, підручників та конспектів, консультацій з викладачами, навчальних та виробничих практик, виконання кваліфікаційної роботи бакалавра на останньому році навчання.
Оцінювання	Письмові та усні іспити, заліки, поточний контроль (опитування, презентації, тестові завдання, модульні контрольні роботи), диференційовані заліки, захист звітів з практики, захист курсових робіт, атестаційний іспит, захист кваліфікаційної роботи бакалавра.
6 – Програмні компетентності	

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 6. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. 7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 8. Навички міжособистісної взаємодії. 9. Здатність працювати автономно. 10. Навички здійснення безпечної діяльності. 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність брати участь у плануванні та виконанні наукових та науково-технічних проектів. 2. Здатність застосовувати знання і розуміння основних характеристик, процесів, історії і складу природи і суспільства. 3. Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. 4. Здатність застосовувати кількісні методи при дослідженні сфер ландшафтної оболонки. 5. Здатність аналізувати склад і будову геосфер (у відповідності до спеціалізації) на різних просторово-часових масштабах. 6. Здатність інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання. 7. Знання і використання специфічних для географічних наук теорій, парадигм, концепцій та принципів відповідно до спеціалізації.

	<p>8. Самостійно досліджувати природні матеріали та статистичні дані в польових і лабораторних умовах, описувати, аналізувати, документувати і презентувати результати.</p> <p>9. Здатність до планування, організації та проведення досліджень і підготовки звітності.</p> <p>10. Здатність ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси.</p> <p>11. Здатність працювати в колективах виконавців, у тому числі в міждисциплінарних проектах.</p> <p>12. Здатність застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами природничо-туристичних послуг.</p> <p>13. Здатність використовувати польові та лабораторні методи дослідження для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу а також для оцінювання природничотуристичного потенціалу території.</p>
7 – Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (Р)</p>	<p>R01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії геоморфології, організації природопізнавального туризму, а також суміжних та світоглядних наук.</p> <p>R02. Знати і розуміти основні види географічної діяльності, їх поділ в цілому та зокрема у галузі геоморфології та природопізнавального туризму.</p> <p>R03. Пояснювати особливості організації географічного простору залежно від рельєфу, сучасного та давнього геоморфогенезу території.</p> <p>R04. Аналізувати географічний потенціал території у зв'язку із геоморфологічною ситуацією, а також для потреб організації та розвитку природопізнавального туризму.</p> <p>R05. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук, зокрема для вирішення завдань геоморфології, палеогеографії та природопізнавального туризму.</p> <p>R06. Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, організації та функціонування галузі природопізнавального туризму.</p> <p>R07. Визначати основні характеристики, процеси, історію і склад ландшафтної оболонки в цілому та геоморфосистем зокрема.</p> <p>R08. Застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, окремих об'єктів і процесів географічної оболонки, для потреб організації та функціонування галузі природопізнавального туризму.</p> <p>R09. Аналізувати склад і будову природних і соціосфер, що входять до предметної сфери геоморфології та природопізнавального туризму на різних просторово-</p>

	<p>часових рівнях.</p> <p>P10. Знати цілі сталого розвитку та можливості для їх досягнення у професійній сфері геоморфології та природопізнавального туризму в тому числі в Україні.</p> <p>P11. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, чесності, професійного кодексу поведінки.</p> <p>P12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами природничо-туристичних послуг.</p> <p>P13. Використовувати польові та лабораторні методи дослідження для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу а також для оцінювання природничотуристичного потенціалу території.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Специфічні характеристики кадрового забезпечення	Викладачі, залучені до виконання програми, мають багаторічний досвід роботи у даній галузі, в тому числі. у міжнародних університетах. До викладання професійно-орієнтованих дисциплін можуть бути залучені фахівці-практики, закордонні фахівці.
Специфічні характеристики матеріально-технічного забезпечення	Наявність обладнаного навчально-методичного кабінету загальної геології та геоморфології (колекція зразків мінералів та гірських порід, мікроскопи), двох навчальних лабораторій «Ґрунтознавчих та палеогеографічних досліджень» і «Екології ландшафту» (лабораторне обладнання, у тому числі: іонімір універсальний, газоаналізатор концентрацій формальдегіду, рН-метр, ОБП-метр, кондуктометр, аналізатор рідин багатопараметричний, вимірювач кисню в рідинах, аналізатор вольтамперометричний, обладнання для титрування, баня водяна, баня піщана, ваги електронні лабораторні, дистильатор водний, піч муфельна, сушильна шафа, мікроскопи). Наявність комп'ютерних класів з спеціалізованим програмним забезпеченням для геоінформаційного та (гео)статистичного аналізу (QGIS, GRASS, SAGA GIS, SNAP Toolbox, R, R Studio).
Специфічні характеристики інформаційного та навчально-методичного забезпечення	Використання фондів Наукової бібліотеки Київського національного університету імені Тараса Шевченка імені М. Максимовича, Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського, бібліотек та фондів Інституту географії, геологічних наук НАНУ, Національного геологічного фонду НАНУ, Національного природничого музею НАНУ, спеціалізованих Інтернет-ресурсів, бібліотечних, архівних та фондів наукових авторських розробок науково-педагогічних працівників кафедри землезнавства та геоморфології географічного факультету.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	-
Міжнародна кредитна мобільність	-
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	На загальних умовах.

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент ОП:

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Іноземна мова для географів	15	Залік/Іспити
ОК 2.	Вища математика з основами статистики та теорії імовірностей	6	Залік/Іспит
ОК 3.	Хімія з основами геохімії	3	Іспит
ОК 4.	Основи загальної та історичної геології	5	Іспит
ОК 5.	Метеорологія	4	Іспит
ОК 6.	Топографія	3	Залік
ОК 7.	Вступ до університетських студій	3	Залік
ОК 8.	Фізика з основами геофізики	3	Залік
ОК 9.	Гідрологія та океанологія	3	Іспит
ОК 10.	Ґрунтознавство	4	Іспит
ОК 11.	Географія біорізноманіття	3	Залік
ОК 12.	Комплексна дисципліна. Навчальна практика з основ польових природничо-географічних досліджень		Диференційований залік
ОК 12.01	Частина 1. Польова топографічна зйомка	1	Диференційований залік
ОК 12.02	Частина 2. Геологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.03	Частина 3. Метеорологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.04	Частина 4. Гідрологічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.05	Частина 5. Ґрунтознавчі дослідження	1	Диференційований залік
ОК 12.06	Частина 6. Біогеографічні дослідження	1	Диференційований залік
ОК 13.	Навчальна практика з методів набуття географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 14.	Геоморфологія	5	Іспит
ОК 15.	Картографія	3	Залік
ОК 16.	Основи геоєкології	4	Іспит
ОК 17.	Фізична географія материків та океанів	4	Залік
ОК 18.	Ландшафтознавство	5	Іспит
ОК 19.	Економічна та соціальна географія Світу	3	Іспит
ОК 20.	Українська та зарубіжна культура	3	Залік
ОК 21.	Навчальна практика з методів обробки географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 22.	Навчальна професійно-орієнтована практика	5	Диференційований залік
ОК 23.	Вибрані розділи трудового права і основ підприємницької діяльності	3	Залік
ОК 24.	Соціально-політичні студії	3	Залік

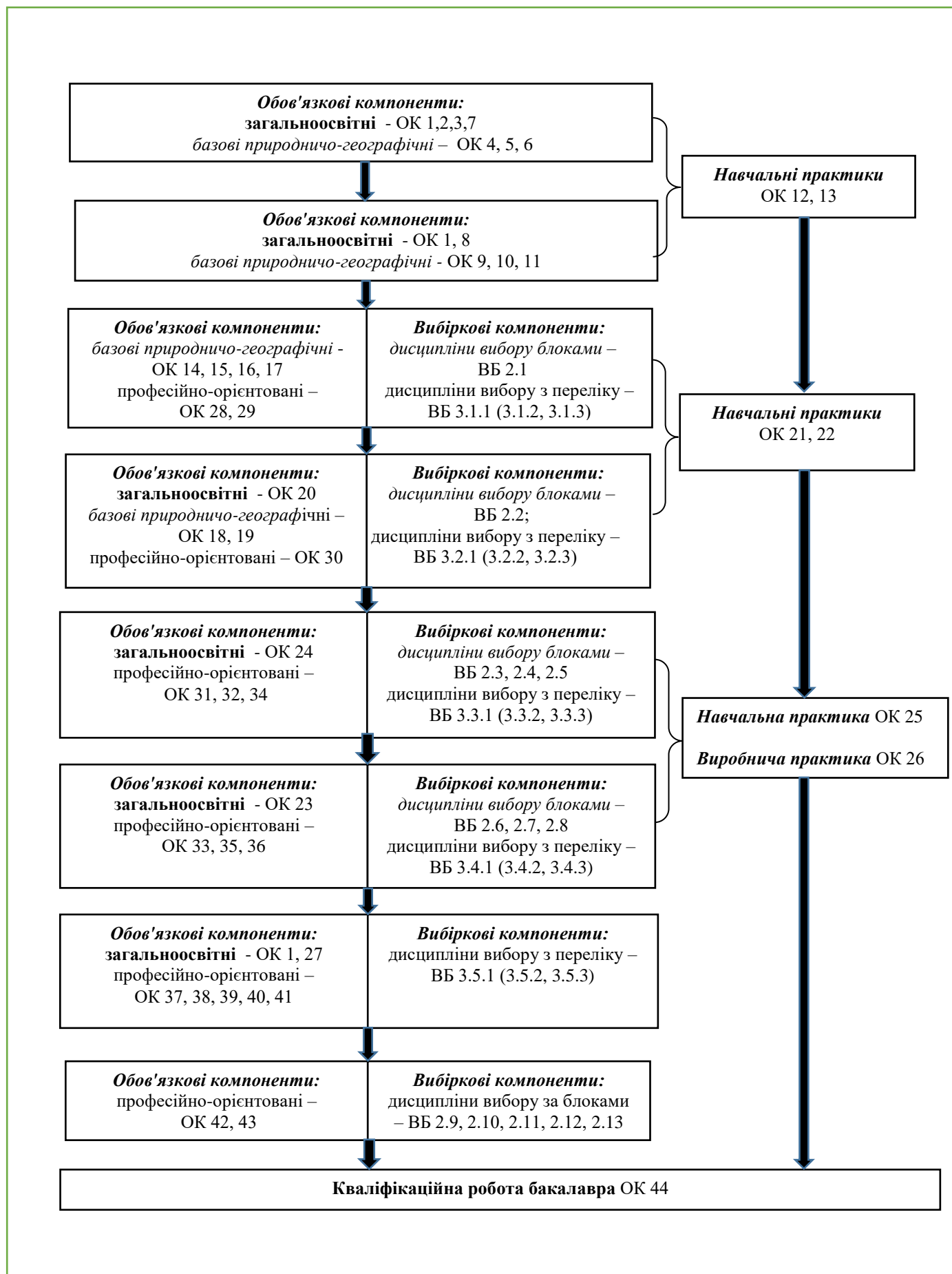
ОК 25.	Навчальна практика з методів поширення географічної інформації	3	Диференційований залік
ОК 26.	Виробнича практика	5	Диференційований залік
ОК 27.	Філософія	4	Іспит
ОК 28.	Основи ГІС	3	Іспит
ОК 29.	Палеоекологія	5	Залік
ОК 30.	Вступ до фаху	4	Залік
ОК 31.	Динамічна геоморфологія	3	Залік
ОК 32.	Дистанційне зондування Землі	3	Залік
ОК 33.	Основи ГІС-картографування	3	Залік
ОК 34.	Інженерна, пошукова та екологічна геоморфологія	4	Іспит
ОК 35.	Урбогеоморфологія	4	Іспит
ОК 36.	Структурна геоморфологія	3	Іспит
ОК 37.	Палеогеографія антропогену та четвертинні відклади	4	Іспит
ОК 38.	Рельєф і геологічна будова України	5	Іспит
ОК 39.	Клімат та поверхневі води України	4	Залік
ОК 40.	Ґрунти України	5	Залік
ОК 41.	Біогеографія України	4	Іспит
ОК 42.	Ландшафти України	3	Залік
ОК 43.	Історія розвитку планетарного рельєфу Землі	3	Іспит
ОК 44.	Кваліфікаційна робота бакалавра	6	Захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:		180	
Вибіркові компоненти ОП *			
Дисципліни вибору студента			
<i>Вибірковий блок</i>			
ВБ 2.1.	Основи природопізнавального туризму	3	Іспит
ВБ 2.2.	Природничотуристичні атракції Світу	4	Іспит
ВБ 2.3.	Літолого-петрографічна основа рельєфу	3	Залік
ВБ 2.4.	Класифікація та паспортизація об'єктів природопізнавального туризму	3	Іспит
ВБ 2.5.	Методи геоморфологічних досліджень	5	Іспит
ВБ 2.6.	Морфометричний аналіз рельєфу	3	Іспит
ВБ 2.7.	Ревіталізація природних об'єктів	3	Залік
ВБ 2.8.	Камінь в архітектурі та мистецтві	3	Іспит
ВБ 2.9.	Природничотуристичні атракції України	5	Іспит
ВБ 2.10.	Морська геоморфологія	3	Залік
ВБ 2.11.	Спецрозділи з природопізнавального туризму	3	Залік
ВБ 2.12.	Природничотуристичне проектування	4	Іспит
ВБ 2.13.	Правові та економічні основи природопізнавального туризму	3	Залік
<i>Вибір з переліку (студент обирає одну дисципліну з кожного переліку)</i>			
<i>Перелік 1</i>			
ВБ 3.1.1.	Латинська мова	3	Залік
ВБ 3.1.2.	Географія рекреаційних ресурсів	3	Залік
ВБ 3.1.3.	Етнокультурні феномени України	3	Залік
<i>Перелік 2</i>			
ВБ 3.2.1.	Основи логіки	3	Залік

ВБ 3.2.2.	Інтернет-ресурс у геоморфологічних та природничотуристичних дослідженнях	3	Залік
ВБ 3.2.3.	Географія мінеральних ресурсів	3	Залік
<i>Перелік 3</i>			
ВБ 3.3.1.	Соціологія	3	Залік
ВБ 3.3.2.	Методи дослідження природничотуристичного потенціалу території	3	Залік
ВБ 3.3.3.	Методи рекреаційно-туристичних досліджень	3	Залік
<i>Перелік 4</i>			
ВБ 3.4.1.	Педагогіка	3	Залік
ВБ 3.4.2.	Основи геоархеології	3	Залік
ВБ 3.4.3.	Методи палеогеографічних досліджень	3	Залік
<i>Перелік 5</i>			
ВБ 3.5.1.	Психологія	3	Залік
ВБ 3.5.2.	Геоархеологічні пам'ятки України та Світу	3	Залік
ВБ 3.5.3.	Пам'ятки історії розвитку природи антропогену	3	Залік
Загальний обсяг вибіркового компонента:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

* Згідно з п.п. 2.2.2-2.2.7 «Положення про порядок реалізації студентами Київського національного університету імені Тараса Шевченка права на вільний вибір дисциплін» здобувачі освіти мають безумовне право обрати навчальні дисципліни з обов'язкових та вибіркового частин навчальних планів інших спеціальностей того самого рівня, а за умови погодження із деканом факультету / директором інституту - з програм іншого рівня.

2.2 Структурно-логічна схема ОП

ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Геоморфологія та природопізнавальний туризм» спеціальності 106 Географія проводиться у формі складання атестаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра.

Атестаційний іспит передбачає перевірку загальнотеоретичної і практичної підготовки випускників відповідно до вимог зазначених у освітньо-професійній програмі. Під час атестаційного іспиту перевіряються наступні програмні результати навчання, зокрема, знання і розуміння базових понять з теорії геоморфології, організації природопізнавального туризму, а також суміжних та світоглядних наук (P01); знання і розуміння основних видів географічної діяльності, їх поділу в цілому та зокрема у галузі геоморфології та природопізнавального туризму (P02); знання особливостей організації географічного простору залежно від рельєфу, сучасного та давнього геоморфогенезу території (P03); знання та вміння визначати основні характеристики, процеси, історію та склад ландшафтної оболонки в цілому та геоморфосистем зокрема (P07); знання та вміння аналізувати склад і будову природних і соціосфер, що входять до предметної сфери геоморфології та природопізнавального туризму на різних просторово-часових рівнях (P09); знання цілей сталого розвитку та можливості для їх досягнення у професійній сфері геоморфології та природопізнавального туризму, в тому числі, в Україні (P10).

Кваліфікаційна робота бакалавра має продемонструвати професійну підготовку студентів у галузі геоморфології та природопізнавального туризму. Вона виконується за матеріалами, які збиралися впродовж виробничої практики й опрацьовувалися в лабораторних умовах. Під час написання та захисту кваліфікаційної роботи бакалавра перевіряються наступні програмні результати навчання: вміння аналізувати географічний потенціал території у зв'язку із геоморфологічною ситуацією, а також для потреб організації та розвитку природопізнавального туризму (P04); вміння збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук, зокрема для вирішення завдань геоморфології, палеогеографії та природопізнавального туризму (P05); вміння використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, організації та функціонування галузі природопізнавального туризму (P06); вміння застосовувати моделі, методи фізики, хімії, геології, екології, математики, інформаційних технологій тощо при вивченні процесів формування і розвитку рельєфу земної поверхні, окремих об'єктів і процесів географічної оболонки, для потреб організації та функціонування галузі природопізнавального туризму (P08); вміння використовувати польові та лабораторні методи для аналізу морфології, генезису, віку та динаміки рельєфу, а також для оцінювання природничотуристичного потенціалу територій (P13).

Атестація здобувача завершується видачою документа встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр географії за ОП «Геоморфологія та природопізнавальний туризм».

Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін (мінімально необхідні критерії: рівень опанування дисциплін блоку професійного спрямування з оцінками не менше як 75 балів, оцінка за виробничу практику за професійним спрямуванням не менше як 75 балів, а також атестаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи з оцінкою не нижче 75 балів) може бути присвоєна професійна кваліфікація 3439 – асистент географа.

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
3K-1		+							+	+					+	+		+	+	+
3K-2			+							+	+	+	+	+			+	+	+	
3K-3				+				+			+									
3K-4																+				
3K-5	+	+						+	+			+				+	+	+	+	
3K-6												+					+			
3K-7			+		+				+	+				+	+	+		+	+	
3K-8					+	+	+			+	+									
3K-9				+	+	+			+	+		+				+	+			
3K-10						+														
3K-11			+	+			+	+												
3K-12			+	+		+	+					+								
CK-1				+						+		+					+			
CK-2	+	+	+			+							+	+	+			+	+	+
CK-3						+			+			+	+				+			+
CK-4																				
CK-5	+	+	+		+	+							+		+					+
CK-6						+				+						+		+	+	
CK-7	+	+			+								+	+	+					+
CK-8	+				+	+			+	+						+				
CK-9				+	+	+	+		+	+										
CK-10					+	+						+				+	+	+	+	
CK-11							+			+						+				
CK-12									+	+										
CK-13									+	+								+	+	+

	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10
ЗК-1		+		+					+			+	+	+	+	+		
ЗК-2					+	+		+	+			+						
ЗК-3								+										
ЗК-4																		
ЗК-5								+	+			+			+			
ЗК-6				+	+			+	+			+	+					
ЗК-7	+	+				+		+	+	+		+	+	+		+	+	
ЗК-8																		
ЗК-9																		
ЗК-10																		
ЗК-11																		
ЗК-12	+				+										+			
СК-1							+		+			+	+			+		+
СК-2	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+
СК-3				+				+		+	+				+		+	
СК-4			+					+			+		+	+				
СК-5	+	+	+	+	+	+	+	+			+							+
СК-6								+					+	+				
СК-7	+				+	+	+											+
СК-8	+			+	+			+			+		+	+	+			
СК-9				+					+			+				+		
СК-10			+			+			+	+	+	+			+		+	
СК-11																+		
СК-12									+	+								
СК-13	+							+	+	+		+			+	+		

	ВБ 2.11	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 3.1.1	ВБ 3.1.2	ВБ 3.1.3	ВБ 3.2.1	ВБ 3.2.2	ВБ 3.2.3	ВБ 3.3.1	ВБ 3.3.2	ВБ 3.3.3	ВБ 3.4.1	ВБ 3.4.2	ВБ 3.4.3	ВБ 3.5.1	ВБ 3.5.2	ВБ 3.5.3
ЗК-1	+	+	+								+	+	+		+			
ЗК-2		+	+															
ЗК-3				+														
ЗК-4				+														
ЗК-5	+	+	+									+						
ЗК-6		+									+				+			
ЗК-7	+	+	+			+					+	+		+	+		+	+
ЗК-8			+				+			+			+			+		
ЗК-9							+			+						+		
ЗК-10													+					
ЗК-11			+			+	+			+						+		
ЗК-12			+			+	+			+				+		+		
СК-1		+	+								+	+			+			
СК-2	+	+			+	+		+	+					+			+	+
СК-3					+				+			+					+	+
СК-4											+	+			+			
СК-5					+			+	+					+				
СК-6											+				+			
СК-7								+						+				
СК-8											+	+		+	+			
СК-9	+	+	+															
СК-10	+	+															+	+
СК-11			+				+			+						+		
СК-12	+	+	+					+										
СК-13	+	+	+								+	+						

14. МАТРИЦЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ (ПРН) ВІДПОВІДНИМИ КОМПОНЕНТАМИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12.01	OK 12.02	OK 12.03	OK 12.04	OK 12.05	OK 12.06	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	
P01	+	+	+		+	+		+						+			+					
P02				+			+			+	+											
P03				+					+	+	+	+	+			+			+	+	+	
P04	+														+			+	+			
P05	+	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
P06		+			+	+						+			+			+		+	+	
P07				+	+			+	+	+				+		+			+		+	
P08		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+				+		
P09				+	+	+		+	+		+		+		+		+					+
P10							+															
P11	+						+					+	+	+	+	+	+	+				
P12																						
P13																						

	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36
P01		+						+	+		+				+			+	+	+
P02			+				+		+	+			+	+		+		+	+	
P03	+	+			+	+			+				+	+	+					+
P04			+		+															
P05			+	+	+	+			+	+		+		+	+		+	+	+	+
P06	+	+							+			+				+	+	+	+	
P07	+	+				+							+		+	+				+
P08						+				+		+				+	+			
P09	+	+				+				+			+		+					+
P10			+	+		+	+			+				+				+	+	
P11				+	+		+	+		+	+	+					+			
P12									+	+										
P13									+	+								+	+	+

	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	OK 43	OK 44	ВБ 2.1	ВБ 2.2	ВБ 2.3	ВБ 2.4	ВБ 2.5	ВБ 2.6	ВБ 2.7	ВБ 2.8	ВБ 2.9	ВБ 2.10	ВБ 2.11
P01			+	+	+	+			+			+	+	+	+	+			+
P0 2									+			+	+						
P03			+		+		+			+	+						+	+	
P04							+	+					+					+	
P05	+	+		+		+		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+
P06	+			+				+	+		+	+	+	+	+				+
P07	+	+	+		+	+	+						+	+	+			+	
P08		+	+		+	+		+			+		+	+		+			
P09	+	+	+	+	+	+					+								
P10	+									+							+	+	
P11									+			+				+			
P12									+	+		+					+		+
P13	+							+	+	+		+			+	+	+		+

	ВБ 2.12	ВБ 2.13	ВБ 3.1.1	ВБ 3.1.2	ВБ 3.1.3	ВБ 3.2.1	ВБ 3.2.2	ВБ 3.2.3	ВБ 3.3.1	ВБ 3.3.2	ВБ 3.3.3	ВБ 3.4.1	ВБ 3.4.2	ВБ 3.4.3	ВБ 3.5.1	ВБ 3.5.2	ВБ 3.5.3
P01	+	+			+	+			+	+	+			+	+		
P0 2	+	+					+			+	+			+			
P03			+													+	+
P04			+	+			+	+		+	+		+	+			
P05	+			+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+
P06	+	+								+	+		+	+			
P07				+				+		+	+			+			
P08				+				+		+	+		+	+			
P09				+	+			+					+				
P10		+			+	+	+		+			+			+	+	+
P11	+	+				+			+			+			+		
P12	+	+					+						+			+	
P13	+	+								+	+					+	+